

проблеми набору нових працівників, підвищення кваліфікації тощо. Комбінована або селективна стратегія містить в певному співвідношенні елементів попередніх. При цьому одні підрозділи організації розвиваються швидко, інші або помірно, або стабільно, або скорочують свою діяльність. Мистецтво розроблення стратегії управління трудовими ресурсами організації полягає в тому, щоб наслідками формування загальних підходів у стратегічному періоді стали конкретні дії, які б забезпечили високу ефективність використання трудового потенціалу персоналу.

Інформаційні джерела

1. Бутнік – Сіверський О. Б. Стратегія інноваційного розвитку / О. Б. Бутнік – Сіверський, Г. К. Шматкова // Харчова промисловість. – 2007. - № 1. – С. 4 – 6.
2. Ганза І. В. Теоретико - методичні аспекти впливу управління персоналом на ефективність системи управління підприємством / І. В. Ганза // Міжнародний збірник наукових праць. – 2011. – Випуск 1(19). – С. 98-103.
3. Буковинська М. П. Людський капітал: класифікація ділових та особистих якостей менеджерів [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5165/1/99.pdf>
4. Кім Л.С. Стратегічний підхід до управління персоналом підприємства / Л.С. Кім // Наукові праці МАУП. – 2010. – Випуск 1(24). – С. 155-162.
5. Романюк Л.М. Теоретичні аспекти стратегічного управління підприємством та його персоналом / Л.М. Романюк // Наукові праці КНТУ. – Економічні науки. – 2010. – Вип.17. – С. 210-218.

Кушнірук В.С., канд. екон. наук, доцент кафедри готельно-ресторанної справи та організації бізнесу

Миколаївський національний аграрний університет

ВИРОБНИЦТВО ТОВАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ ХАРЧОВОЮ ПРОМИСЛОВІСТЮ В МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Харчова промисловість відноситься до стратегічно важливих галузей промисловості будь-якої держави. Підприємства харчової промисловості формують продовольчу безпеку країни, забезпечуючи населення життєво необхідними товарами.

Виробництво харчових продуктів, напоїв – одна з найбільш впливових галузей промисловості області. У 2019р. обсяг продукції галузі був найвагомим та склав 20,2 млрд.грн, або 32,6% від загальнообласного обсягу реалізованої промислової продукції, і 3,8% від державного обсягу.

Левову частку (понад 80%) обсягу реалізації продукції галузі сформували 7 потужних виробників – товариства з обмеженою відповідальністю “Сандора”, “Європейська транспортна стивідорна

компанія”, Миколаївське відділення ПрАТ “АБІНБЕВ ЕФЕС УКРАЇНА”, фермерське господарство “Органік Системс”, акціонерні товариства “Лакталіс-Миколаїв”, “Первомайський молочноконсервний комбінат”, товариство з додатковою відповідальністю “Баштанський сирзавод”.

За видами діяльності вагомі частки в обсязі реалізованої продукції галузі торік склали виробництво напоїв – 31,1%, молочних продуктів – 29,6%, з перероблення та консервування фруктів та овочів – 24,3%.

Як повідомлялось вище, у минулому році у виробництві харчових продуктів і напоїв обсяг продукції зріс на 4,1% проти 2018р. (у 2018р. – на 0,9%). У цілому по Україні у виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів приріст склав 3,3%. За величиною індексу промислової продукції Миколаївська область за результатами 2019р. посіла 7 місце серед регіонів України.

Нарощення випуску продукції зафіксовано на підприємствах з виробництва напоїв на 4,5%. Зокрема виробництво води з додаванням цукру і речовин підсолоджувальних чи ароматизуючих інших (напоїв безалкогольних типу лимонаду, оранжаду) зросло на 3,7%, солодового пива – на 12,5%, непідсолоджених й неароматизованих вод (крім мінеральних та газованих вод) – на 16,6%. Водночас, на 8,5% зменшився випуск мінеральних негазованих вод, на 7,8% – натуральних мінеральних газованих вод.

На підприємствах з виробництва олії та тваринних жирів приріст виробництва склав 11,7%. Найбільшими виробниками – товариствами з обмеженою відповідальністю “Європейська транспортна стивідорна компанія” та “Бандурський олійноекстракційний завод”, за минулий рік забезпечено понад 80% загальнообласного обсягу випуску соняшникової нерафінованої олії.

Виробництво нерафінованої соняшникової олії збільшилось на 11,4%, нерафінованої соєвої олії – на 63,9%.

У виробництві продуктів борошномельно-круп'яної промисловості, крохмалів та крохмальних продуктів випуск продукції скоротився на 11,9%. Менше вироблено подрібненої кукурудзи – на 87,8%, ячменю (ядер, подрібненого) – на 80,4%, пшеничного чи пшенично-житнього борошна – на 11,5%. Разом з тим, нарощено виробництво круп та борошна грубого помелу з м'якої пшениці і полби – на 17,6%, пшона (ядер) – у 2 рази.

У виробництві м'яса та м'ясних продуктів обсяг скоротився на 10,7%. Менше випущено свіжої чи охолодженої свинини – на 34,5%, свіжої чи охолодженої яловичини і телятини – на 10,5%, замороженої яловичини і телятини – на 8,8%, ковбасних виробів та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі (крім виробів ковбасних з печінки та готових страв) – на 5,2%. Проте, більше вироблено замороженої свинини – на 27,5%.

Зниження випуску продукції відмічено у виробництві молочних продуктів на 4,3%. Менше випущено морозива та іншого харчового льоду на 47,5%, знежиреного сухого молока у первинних пакуваннях об'ємом більше

2,5 кг – на 30,2%, вершкового масла жирністю не більше 85% – на 22,5%, молока та незгущених вершків й без додавання цукру чи інших підсолоджувальних речовин жирністю більше 1%, але не більше 6%, у первинних пакуваннях об'ємом нетто не більше 2 л – на 6,7%, тертого, порошкового, голубого та іншого неплавленого сиру (крім свіжого сиру, сиру із молочної сироватки та кисломолочного сиру); згущених підсолоджених молока та вершків – на 2,2%. Разом з тим, збільшилось виробництво коагульованих молока і вершків, йогурту, кефіру, сметани та інших ферментованих продуктів – на 4%, свіжого неферментованого сиру – на 6,2%.

На 2,6% знизився обсяг продукції у виробництві хліба, хлібобулочних і борошняних виробів. Менше ніж у 2018р. випущено солодкого печива (уключаючи сендвіч-печиво; крім частково чи повністю покритого шоколадом або іншими сумішами, що містять какао) – на 36,7%, пряників та подібних виробів – на 16,9%, хліба та виробів хлібобулочних нетривалого зберігання – на 5,8%. Водночас, випуск сухарів, сушок, грінок та подібних підсмажених виробів зріс на 5,2%, здобних виробів – на 5,7%, макаронних виробів неварених (крім виробів із вмістом яєць, з начинкою або приготовлених іншим способом) – на 65,3%.

Незначне зниження випуску продукції зафіксовано у переробленні та консервуванні фруктів та овочів на 1,3%. Зменшилось виробництво інших овочів й сумішей овочів (крім страв готових овочевих та заморожених овочів і сумішей овочів) на 15,3%, концентрованих томатних пюре та паст – на 4,7%, яблучного соку – на 4,3%, сумішей фруктових та овочевих соків – на 1,4%. Водночас, більше вироблено соків: томатного – на 0,3%, якогось одного фрукта або овочу, незбродженого та без додання спирту (крім апельсинового, грейпфрутового, ананасового, томатного, виноградного та яблучного соків) неконцентрованого – на 5,1%, неконцентрованого апельсинового (крім замороженого) – на 7,5%, ананасового – на 7,8%, якогось одного цитрусового фрукта (крім апельсина та грейпфрута) неконцентрованого – на 11,1%. Разом з тим, зріс випуск джемів, мармеладів, пюре, желе, конфітюру, повидла, варення, з інших плодів і горіхів, підданих тепловому обробленню (крім продуктів гомогенізованих) на 1,8%, овочів (крім картоплі), фруктів, горіхів, грибів та частин рослин їстівних інших, приготовлених чи консервованих з додаванням оцту чи оцтової кислоти – на 9,6%.

Інформаційні джерела

1. Статистичний збірник «Промисловість Миколаївської області у 2019 році»/ за ред. З.А.Лук'яненко. Миколаїв: Головне управління статистики у Миколаївській області, 2019. 129 с.

2. Кушнірук В. С., Сирцева С. В., Самойленко Ю. В. Тенденції розвитку промислового виробництва харчових продуктів: регіональний

аспект. *Modern Economics*. 2020. № 19(2020). С. 101-107. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V19\(2020\)-17](https://doi.org/10.31521/modecon.V19(2020)-17).

Лесік М.А., здобувач вищої освіти факультету менеджменту,
Науковий керівник – Мельник І.О., канд. екон. наук, доцент
Миколаївський національний аграрний університет

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Конкуренція – це складний соціально-економічний процес, з одного боку, з іншого – це процес задоволення зростаючих потреб суспільства і окремих індивідів, при більш високому техніко-технологічному, екологічному та економічному рівнях, це боротьба за виживання і збереження свого сегменту ринку.

Цифрова економіка сьогодні виступає тим інноваційним напрямом, який дозволяє досягти конкурентоспроможності та економічного розвитку для підприємств та організацій будь якої форми власності. Стрімкий розвиток цифрових технологій охоплює всі сфери соціально-економічної діяльності. На основі цифрових технологій створюються нові цифрові бізнес-моделі, трансформуються існуючі операційні моделі, формуються абсолютно нові види бізнесу. Цифровий капітал стає основним фактором конкурентоспроможності підприємства, економічного розвитку галузі та країни в цілому.

В епоху цифрової економіки відбувається переосмислення конкуренції. Посилення конкуренції породжує тенденції поглибленого відношення до покупця, чуйного реагування на зміну його потреб. Конкуренція через скорочення витрат переходить у творчість. Конкуренти можуть стати партнерами, інтегруючись на базі цифрових платформ і обмінюючись досвідом[1].

Розвиток цифрової економіки є пріоритетним для України, про що свідчить вже прийнята в Україні програма цифровізації. Країни, що показують впевнене зростання економіки й добробуту їх громадян, зробили ставку на HI-Tech та інновації. Наприклад, економіка Ізраїлю з 1980 р. по 2018 р. зростав 15 разів, країна стала світовим центром науки. Експорт високотехнологічної продукції збільшився з 1990 р. у 7 разів, а прямі іноземні інвестиції в країну – у 120 разів. Саме в цей період ізраїльський уряд зробив ставку на сектор HI-Tech. Через відсутність природних ресурсів основними перевагами Ізраїлю стали: людський потенціал, наукові інститути й центри R&D. У країні почали відкривати центри розвитку транснаціональних компаній, зокрема Google, Intel, Microsoft, IBM, Apple тощо. Ізраїль займає третє місце за якістю центрів R&D і лідирує за співвідношенням кількості вчених, які займаються R&D, до чисельності населення[2].